

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 24 listopada 2009 r.

**Zarząd
Gminnej Spółki Wodnej
„Koniczynka”
w Turośli**

LBI-410-009-17/2009
P/09/122

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r.¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała w Gminnej Spółce Wodnej „Koniczynka” w Turośli („Spółce”) stan utrzymania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych w latach 2007-2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole podpisanym 29 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na konserwację urządzeń melioracji szczegółowych i stan tych urządzeń, zaś pozytywnie z uchybieniami działania Spółki w zakresie pozyskiwania dochodów ze składek członkowskich.

Spółka działa od 1975 roku na terenie 21 sołectw, na którym znajduje się 6.198 ha obszaru zmeliorowanego (w tym 89,1 ha drenowania i 6.108,9 ha zmeliorowanych rowami), 479 km rowów, 697 szt. budowli przejazdowych, 305 szt. budowli przejazdowo-piętrzących oraz piętrzących, 9 szt. studzienek drenarskich oraz 65 szt. wylotów drenarskich. Prace konserwacyjne Spółka prowadzi (na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia Delegatów Spółki) na 78,1 % obszaru zmeliorowanego (4.840 ha), zaś na pozostałym obszarze (1.358 ha) obowiązek utrzymania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych należał do rolników.

¹ o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”

1. W ocenie NIK stan utrzymania przez Spółkę urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (u.m.sz.) był zadowalający, nieznacznie odbiegający od dobrych praktyk i zaleceń wskazujących na coroczną potrzebę konserwacji gruntownej 1/3 rowów melioracyjnych i konserwacji bieżącej całej ich długości oraz oczyszczania wszystkich studzienek drenarskich, przepustów i urządzeń piętrzących. W latach 2007-2009 (I półrocze):

- konserwacją gruntowną (odmuleniem) objęto 129,6 km rowów, tj. 33,2 % długości rowów podlegających konserwacji przez Spółkę,
- konserwację bieżącą (obkaszanie skarp i wykaszanie dna rowów) przeprowadzono w 2007 roku na 390,5 km (99,6 % długości) rowów, w 2008 roku 393,9 km (100,8 %) i do końca lipca 2009 r. 132,3 km, tj. 33,9 % długości rowów podlegających przez Spółkę konserwacji,
- wyremontowano 8 z 579 podlegających konserwacji Spółki przepustów,
- w okresie wegetacyjnym nawadniano obszary zmeliorowane, przy użyciu 150 z 280 budowli piętrzących lub przejazdowo-piętrzących.

Z 86,4 km (22,1 % łącznej długości) szczegółowych rowów melioracyjnych objętych oględzinami NIK, 73,1 km było w dobrym stanie technicznym (drożnych, ze swobodnym przepływem wody), zaś 13,3 km wypłyconych, podtopionych (tamy bobrów) lub niedrożnych z uwagi na przejścia i wodopoje dla zwierząt. Dobry był stan techniczny 28 z 38 budowli piętrzących lub przejazdowo-piętrzących, a 10 takich urządzeń miało zdezastrowane elementy tamujące przepływ wody. Przyczyny takiego stanu u.m.sz., to:

- składka członkowska (40 zł/ha w 2007 roku i 45 zł/ha w 2008 i 2009 roku) zapewniająca finansowanie - odpowiednio w tych latach - 78,43 %, 76,34 % i 69,42 % wydatków na utrzymanie tych urządzeń. Wykonywanie zabiegów w zakresie i z częstotliwością wynikającą z dobrych praktyk byłoby możliwe przy składce w wysokości 51,14 zł/ha, 58,95 zł/ha i 64,82 zł/ha,
- zaległości w opłacaniu składek, które na koniec 2007 r. wyniosły 30.158,46 zł, zaś na koniec 2008 r. 53.711,31 zł. Do ściągальności składek na poziomie 81,5 % w 2007 roku i 73,1 % w 2008 roku przyczyniło się niekierowanie od 2008 tytułów wykonawczych do egzekucji, w związku ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów z 6 lutego 2008 r., że jej podjęcie musi być poprzedzone uzyskaniem stosownych orzeczeń sądu.

2. Część obiektów (u.m.sz.) została wydzielona z konserwacji przez Spółkę, uchwałami Walnego Zgromadzenia Delegatów (podjętych na lata 2007-2009) stanowiącymi, że prace na tych obiektach wykonają rolnicy w ramach odrobku, a nadzór nad pracami sprawować

będą rady sołeckie wsi i Delegaci na Walne Zgromadzenie. Oględziny przez NIK 10,9 km rowów (12,2 % z 89 km objętych utrzymaniem przez rolników) wykazały, że nie poddawano ich konserwacji bieżącej i gruntownej, na co wskazywały:

- znaczne ich wypłylenia oraz kilkuletnie i kilkunastoletnie zakrzaczenia i zadrzewienia,
- zniszczona budowla piętrząca (brak prowadnic i elementów tamujących przepływ wody) i brak możliwości zlokalizowania (ze względu na zamulenia i zarośnięcie) 5 z 7 objętych oględzinami wylotów drenarskich.

3. W okresie objętym kontrolą na rachunek Spółki wpłynęło łącznie 931.091,91 zł, w tym: 472.542,5 zł składek członkowskich, 271.025,48 zł ze sprzedaży usług i produktów, 3.858,97 zł dochodów z upomnień i odsetek bankowych, 87.977,96 zł refundacji wynagrodzeń przez z PUP w Kolnie i 95.687 zł dotacji z budżetu Wojewody Podlaskiego (83.408 zł w 2007 roku i 12.279 zł w 2008 roku). Środki z dotacji wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, finansując nimi 14,1 % ogólnej wartości prac konserwacyjnych, a przy ich pozyskiwaniu i rozliczaniu przestrzegano obowiązujących procedur. W przekazanym do Wojewody Podlaskiego rozliczeniu dotacji za 2007 rok, o 31.852 zł zawyżono wartość prac konserwacyjnych sfinansowanych ze składek członkowskich oraz o 2.073,22 zł wysokość wpływów z tych składek, a o 7.923 zł zaniżono świadczenia członków Spółki w systemie wykonawczym. Błędy te nie miały wpływu na wysokość należnej dotacji.

W latach 2007-2009 (I półrocze) wydatki Spółki zamknęły się kwotą 876.556 zł, z czego 680.552 zł (77,6 %) przeznaczono na prace konserwacyjne u.m.sz.

4. Uchwały Walnego Zgromadzenia (w sprawie wysokości składek członkowskich i terminów jej płatności oraz w sprawie wydzielenia części obiektów z konserwacji), w tym dotyczące planów finansowych, planów prac i sprawozdań rzeczowo-finansowych z działalności Spółki, zostały przesłane organowi nadzoru - stosownie do postanowień art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r.² oraz statutu - w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

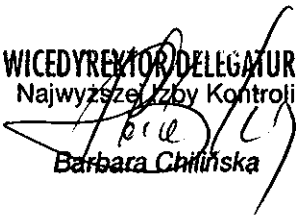
1. Podjęcie czynności na rzecz poprawy ściągłości składek członkowskich.
2. Sporządzanie rzetelnych rozliczeń z wykorzystania dotacji.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Zarząd Spółki w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag

² Prawo wodne (Dz.U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 ze zm.)

i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia przysługuje Zarządowi Spółki prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie oceny, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

WICEDYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli

Barbara Chylińska